N°. 50. 1831

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zaturdag den 12 Maart.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Maart.

Gisteren is alhier gepasseerd, zich naar den Haag begevende om, aldaar aan den Koning een onderhoud te hebben, eene Belgische deputatie, bestaande uit dertien personen, notabelen uit de steden Brussel, Gent en Antwerpen, aan het hoofd waarvan zich bevindt de heer *van der Elst*, president van de regtbank van koophandel te Brussel.

— Volgens berigten van den Luitenant-generaal *Dibbets* van den 5den dezer, stelden er thans, van den kant der Belgen, ernstig gedacht te worden op de uitvoering van het protokol van den 9den Januarij.

Onder de Belgische benden te Meersen heerschte veel beweging, en de Luitenant-generaal *Dibbets* had twee brieven ontvangen, den eenen van den Generaal *Daine*, den anderen van zekeren kolonel *du Fresnel*, waarin hem, in beleefder bewoordingen dan tot nu toe, kennis gegeven werd, dat eene afdeeling, welke bevel had ontvangen, om met hare leger-wagens en eenig geschut van Valkenburg naar Luik terug te trekken, wegens den slechten staat der zijwegen, over Gronsfeld, en dus digt voorbij Maastricht zoude moeten gaan, wordende de Generaal *Dibbets* verzocht, om deze achterwaartsche beweging niet als een blijk van vijandelijke gezindheid te willen aanmerken.

— Wij lezen in een bijvoegsel bij de *Nijmeegsche Courant*, van den 10den Maart:

» Wij ontvangen heden de volgende merkwaardige tijdingen:

BERLIJN, van den 3den Maart.

» Onderstaande berigten van het tooneel des oorlogs zijn zoo even alhier aangekomen:

» De Poolsche troepen hebben bij den moedigen strijd overal moeten wijken, en zijn in de hoofdstad terug gedreven.

» Praga heeft weder het harde noodlot getroffen van in de asch gelegd te worden.

» Het stedelijk bestuur van Warschau heeft aan de regering verklaard, dat de burgerij niet genegen was de hoofdstad te verdedigen, en haar eigendom der verwoesting prijs te geven, maar dat zij wenscht te capituleren en haar toekomstig lot aan de groote moedigheid van den Keizer aan te bevelen.

» BERLIJN, *van denzelfden dag*. Er is heden een courrier bij den Russischen gezant aangekomen, de tijding medebrengende dat de Russen de Polen totaal geslagen hebben; dat Praga verbrand was en dat de inwoners van Warschau verlangd hebben te capituleren en zich op genade aan den Keizer te onderwerpen.

» Uit de tot nu toe dienaangaande bekend gewordene berigten schijnt te blijken, dat de slag den 24sten en 25sten Februarij heeft plaats gehad.

» De veldmaarschalk *Diebitsch* zoude Praga twee malen hebben doen opeischen, en eerst daarna die stad met alle kracht doen aanvallen, waarbij tweehonderd veertig kanonnen tegen dezelve zouden gericht geweest zijn.

» De Polen hebben met den grootsten heldenmoed gestreden.

» De stedelijke regering van Warschau wil zich overgeven.

» *Chlopicki* is zwaar gewond. Van Prins *Radziwill* weet men niets naders.

» BERLIJN, *van denzelfden dag*. Volgens de heden nader aangekomen berigten, is Praga door de Russen stormenderhand ingenomen, waarbij de Polen 6000 man hebben verloren. Eene deputatie van de regering van Warschau is naar den Veldmaarschalk *Diebitsch* gezonden, ten einde hem hare onderwerping aan te bieden en te verklaren, dat zij zich op genade en ongenade wilde overgeven. Dit alles is den 28 Februarij voorgevallen.

» Prins *Radziwill* heeft het kommando nedergelegd. Generaal *Chlopicki* is gewond en de regeringraad heeft Warschau verlaten.

» De Polen hebben zich op beide oevers van de Weichsel uitgebreid."

— Men zegt, dat de generaal *Niellon*, die tot dus verre een korps belgische vrijwilligers gekommandeerd had, genoodzaakt geweest is, de vlugt te nemen, als zijnde in de zaak van den kolonel *Ernest Gregoire* betrokken; de majoor *Jolij*, aide-de-camp van den regent, vervangt hem in zijn kommando. Zoo treden de helden der glorieuse revolutie een voor een af. *Van Halen*, *Gregoire*, *Mellinet*, *Kessels*, *Niellon*, enz., enz.

— De brusselsche *Courrier* liegt, dat een diplomatiek Prins te Londen, een millioen schats van Z. M. den Koning van Holland zou ontvangen hebben. Het is waar de *Postillon* verschuilt zich achter voorgemelde te Londen in omloop zijnde geruchten, maar bedoelt niemand anders te lasteren dan Prins *Talleyrand*.

— Het *Journal d'Anvers* bespeurt in de gezegden van den Belgischen minister van binnenlandsche zaken, in de zitting van het congres van den 9den dezer gedaan (*zie ons N°. van gisteren*) dat het gouvernement, *tot handhaving van den publieken vrede*, 300,000 guldens uitgedeeld heeft. De stad Antwerpen heeft, volgens het zeggen van denzelfden minister, slechts 20,000 guldens van die som genoten, hetgeen, volgens opgemeld blad, zou bewijzen, dat het gemakkelijker geweest is, den vrede te Antwerpen dan elders te bewaren. Brussel heeft, al verder volgens het gezegde van den minister, ten minste twintig maden zoo veel noodig gehad. De schatpligtigen mogen zich derhalve verheugen, bij het vernemen, hoe het geld in de hoofdstad verspild is, ten deze vaderlandsliefde van hare ingezetenen wedijverende te verzachten. Wij zijn ook, zegt dat blad al verder, zeer benieuwd, om te weten hoe men, van eene som van 300,000 guldens, zien tonnen gouds alleen aan Brussel heeft kunnen besteden.

— Wij hebben heden hoegenaamd geene tijding uit Piemont of Italie ontvangen.

Ook de parijsche berigten van den 7den hebben niets van eenig aanbelang aangebragt. De fondsen stonden ter beurze van dien dag: de 5 pCt. 83; de 3 pCt. 52, 50.

— GRAVENHAGE, den 9den Maart.

Bij besluit van den 19den Februarij heeft Z. M. goedgevonden, bij wijze van proefneming, voor één jaar, te arresteren een tarief der waart-sluis-brug- en havengelden op het kanaal door het eiland van Voorne.

— Dezer dagen is de luitenant-generaal *Cort Heijligers* alhier aangekomen.

— Men zegt, zoude de raad van state sich tegenwoordig bezig houden met het onderzoek van ontwerpen, om in de behoefte der schatkist te voldoen.

— Verscheidene leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal bevinden sich in deze stad, ook is de heer *de Moor*, gewezen afgevaardigde van Antwerpen, nog voortdurend in deze residentie.

— De staats-commissie tot bezuiniging heeft voor het oogenblik hare werkzaamheden gestaakt; die tot verandering der grondwet, komt steeds bijeen, terwijl de laatst benoemde, tot herziening der wetboeken nog niet vergaderd is geweest.

— De gedwongene frankering van brieven tot Aschaffenburg zal voortaan alleen plaats vinden, met opzigt tot het eigenlijk gezegde Oostenrijksche Italie, aan de zijde der Po; bepaaldelijk tot de plaatsen, gelegen in het Lombardijsche-Venetiaansche koningrijk; vallende daarentegen de brieven, bestemd voor het aan de zijde der Po gelegen gedeelte van Italie, hetwelk *niet* tot de Oostenrijksche staten behoort, zijnde bepaaldelijk voor de staten van den Koning van Sardinie, als Piemont enz.; voortaan onderhevig aan de frankering tot Russen, de vorenstaande bepaling is alleen toepasselijk op de voor Italie bestemde brieven, welke over de Duitsche grenskantoren worden gezonden; terwijl, ten aanzien van die loopende over Frankrijk, alles op den ouden voet blijft.

BELGIE.

BRUSSEL, den 9sten Maart.

De regent heeft een courrier naar 's Gravenhage afgezonden, overbrenger zijnde, zegt men, van depêches, bij welke het gouvernement er krachtig op aandringt, dat het aldaar bezet belgisch grondgebied (*welk is dat?*) dadelijk ontruimd worde.

— De afgevaardigden van het Groot-hertogdom Luxemburg hebben zich gisteren bij den regent begeven, om den staat hunner provincie kenbaar te maken en te roepen en wapenen te vragen. De regent heeft hun geantwoord, dat hij zijnen eed getrouw zijn zou en alle maatregelen zou nemen, en de integriteit van het grondgebied te bewaren.

— Gisteren morgen ten tien ure heeft de plegtige installatie van den heer *Gendebien*, als eerste president van het hoog-geregtshof te Brussel, in eene plegtige audientie, alle kamers vereenigd, plaats gehad. De procureur-generaal *van Maanen* heeft de inwijdings-redevoering uitgesproken.

De regent heeft het bestuur van de administratie der algemeene veiligheid nog vijf-en-twintig dagen, dat is te zeggen, tot den 1sten April aanstaande verlengd. — Dit is niet al te geruststellend zegt de *Vrai Patriote*.

De graaf *d'Aerschot* zal, naar men vernoemt, naar London ge-

zonden worden, om de benoeming van den regent aan het Engelsch kabinet te gaan bekend maken.

— De minister van justitie heeft de eer ter kennis der geconstitueerde magten en van alle zijne medeburgers te brengen, dat de titels van *Excellentie*, van *Monsigneur* en andere dergelijken, welke een eenvoudig burger zijn, voor altoos van den Belgischen grond zijn verbannen. Hij noodigt dienvolgens zijne medeburgers uit, om hem hunne verzoeken, reclamatien of narigten te zenden met het eenvoudig opschrift van. *Aan mijn heer den minister van justitie* en om hem in alle gevallen, nooit anders dan *mijn heer* te noemen.

ANTWERPEN, den 9den Maart.

Men is hier algemeen van gevoelen dat de nieuwe leening van 12 millioenen niet ten halve zal volkomen; er is zoo wel gebrek aan geld als aan vertrouwen, en de overtuiging dat de tegenwoordige critieke toestand onmogelijk van langen duur kan zijn, maakt dat zelfs degenen zich terug trekken, die anders gewoon zijn voor te gaan. Een onzer dagbladen drukt zich aangaande gemelde leening op deze wijs uit: » Het congres heeft het ontwerp der leening aangenomen; wat zou het niet aannemen?... Maar die leening is onuitvoerbaar. In den tijd dien wij beleven zijn maar weinige kapitalisten geneigd, hun geld op een, zoo goed als verloren kapitaal uit te zetten.

Hetzelfde blad spreekt verder van een gerucht dat de heer *de Gerlache* zich naar den Haag zou begeven; verder, dat de tegenwoordige gezagvoerders gaarne de vorige orde van zaken terugwenschten, mits zij slechts hunne posten behielden, alsmede dat het hoofd van den heer *de Wigge* geheel op hol schoen geraakt, en hij niet meer wist waarheen zich te keeren.

— Ons *Journal* zegt: » Onze toestand wordt dagelijks ingewikkelder; reeds hebben wij op de belastingen geanticipeerd; thans zijn wij tot de guillotinepolitiek gekomen, de dubbelde weg, die tot verval en ellende leidt. Maar wat doet er dit toe! eene partij triumfeert en verheft zich magtig op de bouwvallen van den maatschappelijken staat. Tweedragt en wantrouwen zijn overal, zelfs tot onder onze generaals. De regent is een eerlijk man, maar onvermogend om geld te stichten en zijn bestuur schenkt niets tegen de publieke rampen."

— Laatstleden Zaterdag (den 5den dezer) is er te Boom een feest gevierd geworden. Er zelfs kanonschoten gelost, welke de landlieden niet weinig verschrikt hebben. Het leggen der kiel van twee kanonneerboten, van zes kanonnaden ieder, heeft tot dit zeldzaam feest aanleiding gegeven. Men wachtte dienzelfden dag de aankomst van eene koers van Brussel, waarin de heeren *van de Weijer, van der Linden d'Hoogvorst*, enz., enz., ten getale van twintig, gezeten zouden zijn. De eerste spijker zou geslagen worden door den heer *van de Weijer, de schepper der belgische marine!*.....

LUIK, den 6den Maart.

Gisteren zijn hier omtrent 2000 man infanterie van de omstreken van Maastricht aangekomen. Het gerucht van een gevecht tusschen de Belgen en Hollanders in de omstreken van Maastricht en Maseijk heeft een zekeren ongegrond. (Bl.

Den tweeden Zaterdag Zaterdag avond, door den heer *Lauvaux*, in tegenwoordigheid van meer dan 1500 personen gehouden geworden. De uitwerking was onbeschrijfelijk; de vergadering bleef, na de laatste woorden des sprekers, in een diep nadenken verzonken, tot eenige oogenblikken daarna de stilte door de uitbundigste toejuichingen werd vervangen. De aanzienlijkste personen waren er bij tegenwoordig; men onderscheidde op de tribunes sierlijk gekleedde dames, terwijl er evenmin gebrek was aan arme werklieden met blauwe kielen, vrouwen uit de lage volksklassen en kinderen.

GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG.

LUXEMBURG, den 5den Maart.

Z. H. de hertog van *Saxen Weimar*, burgerlijk en militair gouverneur van het Groot-Hertog Luxemburg, heeft gisteren morgen te tien uren, zijne plegtige intrede in deze stad gedaan. Z. H. is aan het hotel van het gouvernement afgestapt, waar hoogstdezelve door eene deputatie uit de staten is ontvangen geworden. De burgemeesteren en schepenen hebben tegen den middag hunne opwachting bij Z. H. komen maken.

Heden morgen heeft Z. H. de burgerlijke en militaire autoriteiten, de regtbank van eersten aanleg het stedelijk bestuur, de staf der schutterij en de openbare ambtenaren gehoor gegeven. Onmiddelijk na zijne komst heeft de hertog twee proclamatien aan de Luxemburgers uitgevaardigd. *(Wij zullen dezelve in ons nommer van morgen in hare geheel mededeelen.)*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den Maart.

Het gerucht heeft zich alhier verspreid, dat de heer *von Humboldt* naar Parijs gezonden zou zijn, om explicatien wegens de toerustingen van Frankrijk te vragen. De *Gazette de France* zegt dat deze geruchten niet den minsten grond hebben. Pruissen, zoo wel als Rusland, zegt gemeld blad, hebben vast besloten, om Frankrijk den oorlog niet aan te doen, dan in geval van aanranding van den kant van laatstgemeld land.

— De policie heeft dezer dagen bij zekeren *Aubert* eene caricatuur opgehaald, die bij de justicie was aangeklaagd geworden. Zij verbeeldt den koning in de lucht zeepballen blazende. De was waarin de zeepzop is heeft tot opschrift *schuld*, het vuur *deficit*. Op een der ballen, die oprijst en uitgaat leest men: *het charter is eene waarheid*. — Gisteren is de heer *Aubert* voor den regter van instructie verschenen.

NAGEKOMEN BERIGT.

BREDA, den 25sten November.

Een brief van Maastricht, van den 7den dezer, houdt onder anderen in het navolgende:

» Gisteren en nog heden zijn al de gesegelde belgische troepen met hun geschut naar Luik getrokken, om aldaar de contra revolutie, ten voordeele van het huis van Oranje, met kracht tegen te gaan. Luik schijnt geheel in opstand te zijn; men heeft er de Oranje vlag opgesteken.

» Het corps van *Mellinet* wordt te Maseijk gelicencieerd. Onder de belgische troepen bevinden er zich die van windbussen voorzien zijn, waarmede zij 15 schoten in eene minuut knallen doen. Onlangs hebben de agenten van politie er ook een in de stad bij eenen burger gevonden.

» Mevrouw *Dibbets* met haar gezin is den 5den dezes in de stad teruggekomen; men houdt het er voor, dat de Belgen ons voor goed verlaten hebben."

De Brusselsche *Courrier* van den 8sten maart behelst een artikel ten betoge strekkende der noodzakelijkheid van de ontbinding des nationalen congres. Dat artikel is een buitengewoon vermaaksel in den ouden *postillon*. Het bevat stoutheid en leugenachtigheid. Men moet het goede ook in den boze erkennen.

De *Courrier* komt er voor uit, dat de revolutionaire geestdrift aanmerkelijk verflaauwd is, en de manneu van september afgemat zijn; dat de treurige toestand van handel en nijverheid het land in rouw dompelt, terwijl geen *Say*, *Ricardo*, *Dioyd* of welk gevoel staathuishoudkundige ook in staat is die stervende nijverheid en handel te doen herleven.

Dat wordt nu erkend door den grootsten aanhitser der tegenwoordige bewegingen. Bij de beschouwing van al dat leed kan hij zich toeroepen: » dat is mijn werk!" Ziedaar de verwezenlijking der fraaije zaken, die *del Potter* zich voorstelde in zijnen luchtsprong (zie zijne briefwisseling met *Tielemans*) te zullen aanschouwen!

De *Courrier* kan echter zijne vorige geaardheid in eens niet geheel afleggen. Dat zoude ook wat veel gevergd zijn. Iets van den ouden zuurdesem moest er onder wezen. De koning van Holland heeft thans 80,000 man onder de wapenen, die *voor het grootste gedeelte vreemdelingen* zijn. Die 80,000 man zijn voor een groot deel geleverd en worden onderhouden door staten, die, even als koning Willem, *belang hebben de vrijheid te doen smoren!!!*

Het Brusselsch blad meet Hollands jongelingschap naar zijne eigene af. Neem van het Belgisch leger de fraaschen af en het overblijvende deel is nauwelijks voor eene wachtparade voldoende.

VADERLANDSCHE GIFTEN.

De Ondergeteekende heeft tot verzorging der weduwe van den ongelukkigen Marechaussé *Willemstein* ontvangen:

Door de bemoeijing van de boekhandelaars Broese en Comp., uitmakende de bij H. E. van deze en gene menschenvrienden ingekomen gelden . . . . . ƒ 121-72½.

Van Mevrouw S.....n uit Utrecht eene Russische coupon N°. 52,729 . . . . . » 50-00.

Van M. H. J. in 's Hage een banknoot n°. 859 . . . . . » 25-00.

In twee briefjes door dezelfde hand geschreven en zonder onderteekening aan zijne woning bezorgd . . . . . » 7-00.

Van W. onder het postmerk Rozendaal een coupon W. S. n°. 62,363 » 12-37½.

en voor uit te geven briefporten eene dito coupon n°. 494 . . » 1-24.

Van een protestant bij Amersfoort eene coupon W. S. no. 116,134 » 12-37½.

met een achtregelig versje.

Te Zamen ƒ 229-71½.

Met innige vreugde en dankbaarheid jegens hen, die zijne aangewende pogingen zoo krachtdadig willen ondersteunen, geeft hij hiervan berigt.

Helmond den 9 *Maart* 1831.

J. T. ENDTZ Pzoon.

VERKOOPING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD BREDA, zullen op Donderdag den 17 Maart 1831 des middags, ten twaalf ure, ten stadhuize aldaar aan de meestbiedenden in het openbaar verkoopen:

Negentien Karelen LINDENBOOMEN, staande op het Kasteel Plein en langs den Nieuwen Weg, om dadelijk te worden gerooid.

Zullende de Condition in middels dagelijks op de gewone uren ter lezing voorhanden liggen, op Stads Secretarij, terwijl nader onderrigt is te bekomen bij den Stads Architect J. GROOTENS.

Breda, den 10 Maart 1831.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHUFFELEN.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.